

Algemeen	
Onderwerp	Nu Niet Zwanger als structurele basisfunctionaliteit
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Florentine Loeb
Eenheid	GGD
E-mail	f.loeb@ggdgv.nl
Kenmerk	DOC-26015791
Datum	30 maart 2025

Voorstel

- 1) Kennis te nemen van de evaluatie van het programma Nu Niet Zwanger.
- 2) Akkoord te gaan met het structureel borgen van het programma Nu Niet Zwanger en dit als taak op te nemen in de gemeenschappelijke regeling (GR).
- 3) Structureel EUR 136.939,- in de programmabegroting op te nemen voor de uitvoering van deze taak.

Kernboodschap

Het programma Nu Niet Zwanger ondersteunt mensen in een kwetsbare situatie om een bewuste, geïnformeerde keuze te maken over (het moment van) hun kinderwens. Zo worden zij niet overvallen door een onbedoelde zwangerschap. Professionals worden opgeleid om cliënten actief te begeleiden bij hun kinderwensverkenning en eventuele anticonceptie. Het regionale programmateam van NNZ zorgt voor het aansluiten van zorgorganisaties, trainen van zorgprofessionals en indien nodig verzorgen en/of vergoeden van anticonceptie. Dit voorstel bevat de evaluatie van het programma NNZ in onze regio (bijlage 1) en het voorstel om het programma structureel te maken.

Aanleiding

Sinds 2024 voert de GGD voor de gemeenten Blaricum, Laren, Gooise Meren, Hilversum en Huizen het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) uit. Dit gebeurt op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO), die loopt tot en met december 2027. In de DVO staat dat het programma in 2026 wordt geëvalueerd en dat bij een positieve evaluatie een voorstel wordt gedaan om NNZ structureel in de programmabegroting van de GGD op te nemen. Daarnaast is in 2025 in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) afgesproken dat NNZ in elke gemeente als basisfunctionaliteit wordt geïmplementeerd. In het AZWA is vanaf 2027 structureel EUR 5 miljoen beschikbaar gesteld voor uitvoering van NNZ. Het is nog niet bekend wel bedrag voor onze regio beschikbaar komt en naar welke organisatie deze middelen toe gaan.

Doel

Het doel is om het programma Nu Niet Zwanger te borgen in onze regio, zodat mensen in een kwetsbare situatie een bewuste keuze maken over hun kinderwens en indien gewenst gefaciliteerd worden bij het gebruik van anticonceptie. Dit voorkomt dat er onbedoeld en ongewenst kinderen worden geboren in zeer kwetsbare omstandigheden.

Argumenten

1. Het programma zorgt ervoor dat veel onnodig leed wordt voorkomen.

Met de ondersteuning vanuit de NNZ-aanpak wordt veel leed van onbedoelde zwangerschappen voorkomen. Denk daarbij aan mogelijke uithuisplaatsingen, relatieproblemen en kindermishandeling. Maar ook op het welbevinden van de cliënt zelf heeft het programma positief effect. Uit onderzoek blijkt dat zij de begeleiding erg waarderen. De meeste cliënten vinden het fijn dat hun hulpverlener over hun kinderswens begint. Ze voelen zich gesteund, gerespecteerd en geholpen. Niet (nog eens) onbedoeld zwanger worden geeft vaak rust en opluchting. Cliënten krijgen meer zelfvertrouwen en kunnen zelf de regie nemen over hun kinderswens, waardoor ook regie op school afmaken en/of werk(hervatting) voor hen bereikbaarder is.

2. Het programma heeft een groot en duurzaam bereik.

Het programmateam van NNZ zet zich ervoor in dat alle organisaties in de regio die werken met mensen in een vruchtbare leeftijd en een kwetsbare positie, zich aansluiten bij het programma. Binnen deze organisaties verzorgen zij *in company* trainingen en adviseren ze hoe de gespreksvoering onderdeel kan worden gemaakt van het inwerkprogramma van de organisatie. Dankzij deze werkwijze heeft het programma een groot en duurzaam bereik: kinderswensverkenning door professionals wordt hiermee genormaliseerd en zo gaan steeds meer zorgverleners het gesprek over kinderswens en anticonceptie voeren.

3. In het AZWA is afgesproken dat elke gemeente het programma als basisfunctionaliteit implementeert.

In 2025 is het AZWA afgesloten. Doel van dit akkoord is onder meer het betaalbaar en toegankelijk houden van kwalitatief goede zorg in Nederland. De ondertekenende partijen zijn met elkaar overeengekomen dat het programma NNZ een basisfunctionaliteit is, die in elke gemeente structureel geïmplementeerd wordt. De verwachting is dat dit op termijn ook verankerd wordt in de wet Publieke Gezondheid.

4. Uit de maatschappelijke kosten-batenanalyse blijkt dat het programma meer oplevert dan het kost.

In 2020 is in opdracht van de VNG een [maatschappelijke kosten-batenanalyse](#) (MKBA) uitgevoerd. Hieruit blijkt dat NNZ meer oplevert dan het kost. De kosten bedroegen toen ongeveer € 322 per deelnemer en de (maatschappelijke) baten bij het voorkomen van een onbedoelde zwangerschap lagen tussen de € 6.000 en €52.000.

Uitvoering en evaluatie

De uitvoering van het programma wordt grotendeels op dezelfde wijze gecontinueerd. Het enige verschil ten opzichte van de eerdere werkwijze is dat de uren van de projectleider wegvallen (omdat het programma nu staat). Deze uren worden overgeheveld naar de functie van de inhoudelijk coördinatoren, omdat zij meer werk krijgen doordat er steeds meer opschalingen bij hen terechtkomen.

Het programma wordt jaarlijks ambtelijk geëvalueerd. Per gemeente wordt besproken hoe het programma daar loopt, wat er eventueel aan extra inspanningen nodig is en hoe GGD en gemeente hierin kunnen samenwerken.

